

BACHELOR IN DE MONDZORG

UC LEUVEN

OPLEIDINGSACCREDITATIE OP MAAT VAN DE EIGEN REGIE •
BEOORDELINGSRAPPORT

7 MEI 2021

DAGMAR ELSE SLOT (VOORZITTER) • JOKE DUYCK, DRIES
VANDECAPELLE, LISA TAVEIRNE (COMMISSIELEDEN) • MARK
DELMARTINO (SECRETARIS) • MIKE SLANGEN (PROCESCOÖRDINATOR)

Inhoud

1	Samenvattend advies van de commissie.....	7
2	Rapportage van de bevindingen en overwegingen.....	9
2.1	De opleiding Bachelor in de mondzorg.....	9
2.2	Leerresultaten.....	10
2.3	Curriculum.....	11
2.4	Onderwijsleeromgeving.....	13
2.5	Evaluatie.....	15
2.6	Student.....	16
2.7	Medewerker.....	17
3	Oordeel.....	19
4	Beoordelingsproces.....	21
	Bijlage 1: Administratieve gegevens van de instelling en de opleiding.....	22
	Bijlage 2: Opleidingsspecifieke leerresultaten.....	23
	Bijlage 3: Samenstelling van de commissie.....	26
	Bijlage 4: Programma voor de dialoog met de opleiding.....	27
	Bijlage 4: Overzicht van het bestudeerde materiaal.....	28

1 Samenvattend advies van de commissie

De commissie die de kwaliteit van de professionele bacheloropleiding in de Mondzorg van UC Leuven heeft beoordeeld, adviseert de NVAO om een positief accreditatiebesluit te nemen. Het positief oordeel wordt onderbouwd via de positieve en kritische elementen uit het door de commissie gevoerde onderzoek naar de kwaliteit van de opleiding.

Sinds de aanvang in 2016 heeft de opleiding Mondzorg een eigen plaats verworven binnen de UC Leuven. Er is een goede wisselwerking tussen de eigenheid van de opleiding aan de ene kant en de structuren, het beleid en de diensten van de hogeschool aan de andere kant. Dit komt volgens de commissie duidelijk tot uiting in de hertaling van de algemene onderwijsvisie van de hogeschool naar een specifiek eigen profiel voor de mondhygiënist, in het beleid en instrumentarium rond kwaliteitszorg dat de opleiding kan aanwenden om de eigen kwaliteit te verzekeren, in het toetsbeleid en de evaluatieactiviteiten die op hogeschoolniveau zijn ontwikkeld en de opleiding en de docenten een goede houvast bieden, in de communicatie naar kandidaat-studenten en de begeleiding en coaching van ingeschreven studenten, en ten slotte ook in het personeelsbeleid dat bijzondere aandacht heeft voor de collectieve en individuele professionalisering van medewerkers.

De opleiding heeft de laatste jaren een aantal wijzigingen doorgevoerd, die volgens de commissie de kwaliteit hebben versterkt. Zo beschikt de opleiding nu over nieuwe opleidingsspecifieke leerresultaten die zowel de initiële domeinspecifieke leerresultaten als het inmiddels gepubliceerde Koninklijk Besluit over het beroep van mondhygiënist afdekken. Ook het curriculum heeft een make-over gekregen, met name wat betreft de organisatie in leerlijnen, fases en focus. De stage bestaat uit verschillende componenten die goed zijn uitgebouwd en bijdragen aan de voortschrijdende beroepscompetenties van de studenten. Voorts is het toetsprogramma aangepast en gesystematiseerd, waarbij een competentiematrix per opleidingsonderdeel aangeeft welke competenties op welk niveau worden ontwikkeld en getoetst. De opleiding heeft bovendien met ondersteuning van de centrale diensten de toetsvaardigheden van de docenten aangescherpt.

Tijdens de gesprekken viel het de commissie op dat alle betrokkenen zeer enthousiast waren en zich opwierpen als ambassadeurs van de opleiding en het beroep. Studenten en alumni waren tevreden over de kwaliteit van de opleiding, de inhoudelijke expertise van de docenten en de toenemende kennis van het werkveld over de positie van de mondhygiënist. Het docententeam was zeer gemotiveerd, gaf blijk van een sterke leercurve en verdedigde met passie de verwezenlijkingen van de opleiding. De vertegenwoordigers van het werkveld gaven aan dat de opleiding tegemoet komt aan een duidelijke behoefte die zich niet enkel in de tandheelkundige praktijk situeert maar ook in de brede maatschappij, bijvoorbeeld in het kader van gezondheidsinitiatieven rond mondzorg.

Naast alle positieve bevindingen en overwegingen, heeft de commissie ook vastgesteld dat er nog ruimte voor ontwikkeling is, met name op het vlak van materiële voorzieningen en de inzet van rolmodellen binnen de opleiding. De commissie waardeert de vorderingen van de opleiding in de uitbouw van de praktijkruimtes. Niettemin ontbreekt het de opleiding aan een aantal fundamentele materialen die volgens de commissie noodzakelijk zijn om studenten Mondzorg op te leiden tot mondhygiënisten die het volledige spectrum van de mondzorg beheersen. Voorts vindt de commissie het erg belangrijk dat studenten binnen de opleiding kennis maken met rolmodellen. Vandaar de warme oproep aan de opleiding om mondhygiënisten aan te werven en in te zetten bij zowel praktijkvakken als theoretisch onderwijs. In dit verband ziet de commissie ook een belangrijke functie weggelegd voor alumni als ambassadeurs van de opleiding, als rolmodellen voor de mondhygiënist in opleiding, en als vertegenwoordigers van de verschillende tewerkstellingsmogelijkheden voor de toekomstige afgestudeerde in de Mondzorg.

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de opleiding, formuleert de commissie de volgende aanbevelingen. Deze aanbevelingen doen geen afbreuk aan het huidige oordeel over de kwaliteit van de opleiding. De commissie beveelt de opleiding aan om:

- met de allerhoogste prioriteit een aantal fundamentele materialen aan te schaffen die momenteel ontbreken in de praktijklokalen: een state-of-the-art sterilisatieruimte, stoeltjes, camera en klein materiaal zoals airabrasives (airpolisher), polijsttipjes en furcatiesondes;
- rolmodellen in te zetten en zich te laten ontwikkelen in verschillende componenten en fases van de opleiding;
- meer aandacht te besteden aan hygiëne en preventie in de opleiding;
- de alumniwerking te ontwikkelen en afgestudeerden op die manier als adviseurs en ambassadeurs bij de opleiding te betrekken;
- het streven naar een goed wettelijk kader voor de mondhygiënist in het Belgische zorglandschap actief te ondersteunen.

Den Haag, 7 mei 2021

Namens de commissie ter beoordeling van de bacheloropleiding in de mondzorg van UC Leuven,

Dagmar Else Slot
(voorzitter)

Mark Delmartino
(secretaris)

2 Rapportage van de bevindingen en overwegingen

2.1 De opleiding Bachelor in de mondzorg

Bevindingen

De professionele bacheloropleiding in de Mondzorg wordt sinds 2016-2017 aangeboden op twee hogescholen in Vlaanderen, de Arteveldehogeschool Gent en het University College (UC) Leuven. Dit rapport betreft de beoordeling van de driejarige opleiding aan UC Leuven. In het huidige academiejaar 2020-2021 is een vijfde cohort ingestroomd; studenten uit de twee eerste cohorten zijn inmiddels afgestudeerd.

Met het oog op deze beoordeling heeft de opleiding een uitgebreid zelfevaluatierapport met relevante bijdragen opgesteld waarin op zeer duidelijke en professionele wijze wordt beschreven wat de opleiding tijdens de eerste vijf jaren van haar bestaan heeft gerealiseerd. Bij het rapporteren van bevindingen en overwegingen volgt de commissie de (volgorde van de) onderwerpen uit de zelfevaluatie. Dat document schetst een positief beeld van de opleiding op alle domeinen die aan bod komen – visie, beleid, leerresultaten, curriculum, onderwijsleeromgeving, evaluatie, studenten en medewerkers – waarbij voor elk onderwerp wordt ingegaan op betrachting, realisatie, kritische evaluatie en ambitie. De commissie stelt met tevredenheid vast dat de opleiding zowel in het materiaal als tijdens de gesprekken blijk geeft van een sterke zelfreflectie. Tijdens de gesprekken hebben de gesprekspartners bovendien in talrijke interventies aangetoond dat de dagdagelijkse realiteit van de opleiding overeenkomt met wat er in het zelfevaluatierapport werd verkondigd.

De commissie constateert op basis van het locatiebezoek, het geschreven materiaal en de online gesprekken met de verschillende stakeholders dat de opleiding Mondzorg expliciet onderdeel uitmaakt van de UC Leuven. De opleiding heeft haar plaats binnen de structuur van de hogeschool, onderschrijft de onderwijsvisie en doet beroep op de ondersteuning die door talrijke diensten en experts binnen de hogeschool wordt aangeboden. De bacheloropleiding Mondzorg wordt aangestuurd door een opleidingsverantwoordelijke en behoort samen met inhoudelijk verwante opleidingen tot het programma Gezondheid, dat onder leiding staat van een programmadirecteur.

De onderwijsvisie van de hogeschool start vanuit het profiel van de Moving Mind, die gekoppeld is aan de NVAO kwaliteitskenmerken en zo de basis vormt voor het hele kwaliteitszorgsysteem. Om het onderwijs in de bachelor Mondzorg richting en kleur te geven werd het Moving Minds DNA hertaald in een opleidingseigen onderwijsvisie om aan te geven waar de opleiding voor staat en waartoe studenten worden opgeleid.

Voor dit 'MMz DNA' vertrekt de opleiding vanuit het eigen profiel van de mondhygiënist dat ze in haar onderwijs probeert te realiseren zowel inhoudelijk (vanuit de CanMeds rollen) als via onderwijskundige ontwerpprincipes. Zowel de inhoudelijke als de onderwijskundige elementen uit de profilering komen in volgende secties aan bod. De commissie heeft in een bijlage bij het zelfevaluatierapport kennis genomen van dit 'MMz DNA'. Het enten van de visie van de opleiding Mondzorg op het Moving Minds DNA van de hogeschool in combinatie met de inhoudelijke vormgeving via de CanMeds rollen vindt de commissie erg sterk: visie en profiel stimuleren op die manier een brede interpretatie van de vorming tot mondhygiënist waarbij de focus ligt op zowel de professionele als de persoonlijke groei van studenten.

De commissie stelt vast dat de bachelor Mondzorg zich (ook) op het vlak van kwaliteitszorg kan beroepen op bestaand beleid, structuren en procedures binnen de hogeschool. Die aanpak staat helder beschreven in het zelfevaluatierapport en werd op verschillende manieren tijdens de gesprekken geïllustreerd. Het is de commissie duidelijk dat de opleiding voor haar kwaliteitsbeleid gebruik maakt van verschillende hogeschoolbrede en opleidings specifieke bronnen. Studenten bevestigden dat zij bijdragen aan kwaliteitszorg, formeel via hun vertegenwoordiging binnen de Permante Onderwijscommissie (POC), structureel door de bevragingen op het einde van een opleidingsonderdeel, en informeel/ad hoc via hun jaarverantwoordelijken. Docenten gaven aan dat zij sinds kort regelmatig

zogenaamd 'stroomlijnoverleg' (SLO) houden: hierbij worden docenten geclusterd volgens de CanMeds rol waartoe hun opleidingsonderdeel het meeste bijdraagt en overleggen ze over inhoud, opbouw en toetsing om op die manier de consistentie van het curriculum duurzaam te versterken.

De commissie stelt voorts met tevredenheid vast dat de opleidingen Mondzorg van UC Leuven en Arteveldehogeschool Gent een gezamenlijke adviesraad hebben opgericht waar de ontwikkeling van het onderwijsaanbod wordt besproken. In deze raad zetelen naast vertegenwoordigers van beide opleidingen ook de opleidingen tandheelkunde van KU Leuven en UGent, de beroepsverenigingen van tandartsen, parodontologen, orthodontisten en mondhygiënist, en het werkveld. De commissie moedigt de opleiding in dit verband aan om het streven naar een goed wettelijk kader voor de mondhygiënist in het Belgische zorglandschap actief te ondersteunen.

De belangrijkste elementen van kwaliteitszorg worden samengevat in de Kwaliteitsfiche Mondzorg, die publiek toegankelijk is op de website van de hogeschool. De commissie stelt vast dat die fiche regelmatig wordt bijgewerkt: ten tijde van het bezoek dateerde de informatie over de opleiding Mondzorg van januari 2021. Onder de hoofding 'Adviesrapport NVAO' was aangekondigd dat een visitatie zal plaats vinden vanuit NVAO en dat na publicatie van het adviesrapport, de sterke punten en de aandachtspunten van de commissie in de fiche zullen vermeld worden en een impact kunnen hebben op de beleidsprioriteiten en doelstellingen van de opleiding.

Overwegingen

De commissie is van oordeel dat de bacheloropleiding Mondzorg sinds de aanvang in 2016 een eigen plaats heeft verworven binnen de UC Leuven. Er is een goede wisselwerking tussen de eigenheid van de opleiding aan de ene kant en de structuren, het beleid en de diensten van de hogeschool aan de andere kant. Dit komt volgens de commissie duidelijk tot uiting in de hertaling van de algemene onderwijsvisie van de hogeschool naar een specifiek eigen profiel voor de mondhygiënist. Ook op het vlak van kwaliteitszorg is een gelijkaardige ontwikkeling zichtbaar: UC Leuven beschikt over beleid en instrumentarium dat de opleiding Mondzorg kan aanwenden om de eigen kwaliteit te verzekeren terwijl zowel het stroomlijnoverleg als de gezamenlijke adviesraad volgens de commissie sterke tools zijn die de eigenheid van de opleiding onderstrepen en wellicht ook andere opleidingen binnen de hogeschool kunnen inspireren. Ten slotte is de commissie tevreden over het feit dat relevante informatie over de kwaliteit van de opleiding ter beschikking staat van het publiek.

2.2 Leerresultaten

Bevindingen

Bij aanvang van de opleiding in 2016 beschikte de bachelor Mondzorg over gevalideerde domeinspecifieke leerresultaten (DLR). Die DLR zijn sindsdien niet gewijzigd en vormen nog altijd de basis voor de bacheloropleidingen in de Mondzorg. Via deze DLR werd – en wordt nog steeds – voldaan aan de internationale eisen inzake niveau, inhoud en oriëntatie.

Ten tijde van de initiële accreditatie en de start van de opleiding werd uitgekeken naar het Koninklijk Besluit over het beroep van mondhygiënist. Dat KB is in 2018 uitgevaardigd. De aanbeveling van de TNO-commissie indachtig, heeft de opleiding de DLR kritisch geëvalueerd en naast het KB van de mondhygiënist gelegd. Aangezien de DLR niet alle elementen uit het KB omvatten en om studenten gericht en stapsgewijs op te leiden tot wat beoogd wordt in zowel DLR als KB, heeft de bachelor Mondzorg opleidingspecifieke leerresultaten (OLR) geformuleerd.

Die OLR zijn ingedeeld en vastgelegd volgens de structuur van het CanMeds model met zeven rollen (expert – wetenschapper – professional – communicator – samenwerker – manager – health advocate) en bijbehorende competenties. De hertaling van deze CanMeds competenties naar het profiel van de mondhygiënist vormen de OLR van de opleiding: het

gaat in totaal om 25 OLR die verbonden zijn aan de 7 CanMeds rollen. De exacte formulering van die OLR is opgenomen in bijlage 2 bij dit rapport.

De commissie stelt vast dat de OLR zowel de DLR als het KB afdekken. De opleiding is bij de ontwikkeling en formulering van de OLR zeer minutieus tewerk gegaan. De commissie heeft de uitvoerig gedocumenteerde resultaten van dit proces bestudeerd in de bijlagen bij het zelfevaluatie rapport. Zo heeft de opleiding een concordantietabel ontwikkeld die aantoont dat doorheen de aangeleerde OLR alle DLR behaald worden. Volgens de commissie brengen de OLR met name de groei van de student beter in kaart.

De DLR werden van bij aanvang gekoppeld aan de niveaudecriptoren van de Vlaamse Kwalificatie Standaard (VKS) op niveau 6. Zoals blijkt uit een andere concordantietabel (OLR en niveau van toetsing per opleidingsonderdeel) heeft de opleiding de expliciete ambitie om de realisatie van haar OLR op niveau 6 aandachtig te monitoren. Uit de gesprekken onthoudt de commissie voorts dat het voor de opleiding zeer belangrijk is dat de leerresultaten effectief geformuleerd, getoetst en gerealiseerd worden op niveau 6. Aangezien verschillende stakeholders binnen en buiten het onderwijs hard gewerkt hebben om een specifieke opleiding (op niveau 6) te bekomen voor mondhygiënist en nu hun uiterste best doen om die nieuwe beroepsgroep met eigen kwalificaties ook aan het werk te krijgen, is het van zeer groot belang dat die afgestudeerden ook effectief aantonen dat zij opereren op VKS niveau 6.

Overwegingen

De commissie is van oordeel dat de nieuwe leerresultaten (OLR) de voorheen gevalideerde leerresultaten (DLR) afdekken en daarmee voldoen aan de internationale eisen op het vlak van inhoud, niveau en oriëntatie. Bovendien dekken de OLR ook de bijkomende elementen uit het KB af. Door de OLR te verbinden aan het CanMeds competentiemodel kunnen de kerncompetenties niet alleen worden geleerd maar ook getoetst. Wanneer studenten aan alle OLR voldoen, kunnen zij functioneren als mondzorg professional. Wat betreft de (beoogde) leerresultaten waardeert de commissie de minutieuze aanpak van de opleiding in het hertalen van DLR en KB naar OLR en complimenteert hen met het resultaat.

2.3 Curriculum

Bevindingen

De bacheloropleiding heeft een omvang van 180 studiepunten en bestaat uit drie fasen van elke 60 studiepunten. De opleiding wordt in principe aangeboden in een driejarig traject van voltijds dagonderwijs maar kan ook in deeltijd gevolgd worden over een langere periode. In dat geval wordt een individueel traject uitgetekend. De commissie vernam voorts dat de plannen om een apart traject op te zetten voor werkende studenten voorlopig zijn opgeschort omdat er te weinig aanmeldingen waren.

Sinds de start van de opleiding heeft het curriculum een aantal wijzigingen ondergaan. Die veranderingen zijn er gekomen naar aanleiding van bevindingen uit kwaliteitszorgprocessen, feedback uit het werkveld, het Koninklijk Besluit en de werkbezoeken van docenten aan internationale partneropleidingen. De commissie onderschrijft de stelling van de gesprekspartners dat het programma hiermee inhoudelijk versterkt is.

De commissie constateert dat de hertaling van DLR in OLR heeft geleid tot een andere organisatie van het curriculum. Op basis van de CanMeds rollen is er een nieuwe clustering gemaakt waardoor het curriculum nu is opgebouwd uit vier leerlijnen: mondzorgkundige expertise, integratie, complementaire expertise en zelfontplooiing. Ook de opbouw in het beheersingsniveau per fase is aangescherpt: van een verkennend niveau waarbij de focus ligt op de mond en de preklinische praktijk in fase 1, over het verbredend en verdiepend niveau met een focus op de patiënt en de klinische praktijk in fase 2, naar een derde fase die een integrerend beheersingsniveau beoogt met focus op het beroep en de professionele praktijk. De commissie vindt dat de nieuwe structuur van het curriculum, die op heldere manier werd voorgesteld in het zelfevaluatie rapport, meer consistentie in zich draagt.

Voorts blijkt uit de zeer uitgebreide en informatieve beschrijving van de grondslagen van het curriculum dat de opleiding duidelijke inhoudelijke keuzes maakt: zo wordt ingezet op een sterke theoretische basis met directe inhoudelijke en / of praktische relevantie voor de mondhygiënist. De gesprekken met docenten en studenten hebben bovendien de eerste indruk van de commissie bevestigd dat er binnen het curriculum ruime aandacht is voor wetenschappelijke vorming. Ook de literatuur die studenten te verwerken krijgen, is uitgebreid en op niveau. Voorts zijn de relaties met partnerinstellingen in het buitenland die opleidingen Mondzorg aanbieden goed uitgebouwd. Werkbezoeken aan die opleidingen in Finland en Italië en regelmatig overleg met de Hanzehogeschool Groningen leiden tot nieuwe inzichten en resulteren in aanpassingen aan het curriculum. Ook studenten maken kennis – direct en indirect – met de aanpak in het buitenland via korte projecten in het buitenland of met internationale partners op de campus in Leuven tijdens de internationale week.

Ten slotte heeft de commissie met bijzondere interesse kennis genomen van initiatieven die de opleiding binnen het curriculum heeft genomen om onderwijs, dienstverlening en onderzoek te vervlechten. Deze component was in essentie aanwezig bij de opstart van de opleiding maar is nu tot volle ontwikkeling gekomen. Zo worden studenten in jaar 1 uitgestuurd naar verschillende basis- en secundaire scholen voor wetenschappelijk onderbouwde gezondheidseducatie in een toegankelijke en uitdagende setting; in jaar 2 lopen ze stage op de afdeling tandheelkunde van UZ Leuven en verhogen ze de maatschappelijke toegankelijkheid tot mondzorg. In fase 3 gebruiken studenten hun onderzoekscompetenties tijdens de stage integrale zorg en toegepaste preventie om workshops aan te bieden bij organisaties en wijkgezondheidscentra. Voorts participeren verschillende studenten in gezondheidsprojecten zoals 'Laat je tanden zien', 'Gum health day', of 'Gezonde Mond' (Vlaams Instituut Mondgezondheid).

Overwegingen

De commissie is van oordeel dat het curriculum een correcte afspiegeling is van het profiel van de opleiding en de beoogde leerresultaten. De aanpassingen die sinds de start van de opleiding zijn doorgevoerd, houden een duidelijke verbetering in, zowel inhoudelijk als qua vormgeving. De commissie waardeert de heldere structuur van het huidige curriculum met verschillende leerlijnen en fases. Doorheen het curriculum krijgen studenten de kans om te groeien in zelfstandigheid en zich de verschillende Canmeds rollen eigen te maken zodat ze op het einde van de opleiding over een passende beroepsbekwaamheid beschikken.

Op basis van de gesprekken is de commissie van oordeel dat de opleiding Mondzorg haar betrachting waarmaakt om inhoudelijk state-of-the-art onderwijs aan te bieden, de vinger aan de pols te houden in het werkveld en aansluiting te zoeken bij de actuele maatschappelijke context. Deze drie elementen zijn sterk verweven in het curriculum dat bovendien verankerd is in de eigen organisatorische, nationale en internationale context. Voorts waardeert de commissie de goed uitgebouwd wetenschappelijke vorming in het curriculum.

Naast alle positieve waardering voor de inhoud en vormgeving van het huidige curriculum, stelt de commissie ook vast dat bepaalde elementen weinig of geen aandacht krijgen tijdens de opleiding, met name tijdens praktijksessies. De commissie beveelt de opleiding aan om meer aandacht te hebben voor hygiëne en preventie – en daar als opleiding een voorbeeldfunctie in te vervullen door zelfs hogere standaarden te ontwikkelen dan wat momenteel in het werkveld gangbaar is. De sterilisatieruimte van locatie Gasthuisberg dient hier dan ook op korte termijn te worden aangepast. Verder beveelt de commissie aan dat studenten kennis maken en oefenen met instrumenten uit de mondzorgkunde (furcatiesonde, airbrasives (airpolisher), diverse polijsttips enz.) die nog niet aanwezig zijn in de praktijklabo's van UC Leuven maar wel in het werkveld. Bij aanschaf van materialen dient ook aandacht te zijn voor langdurig en ergonomisch gebruik, de behandelaarsstoelen van de pre-kliniek zijn een voorbeeld hiervan.

2.4 Onderwijsleeromgeving

Bevindingen

De commissie constateert dat de leeromgeving van de bachelor Mondzorg wordt vormgegeven volgens de ontwerpprincipes van het MMz DNA, de onderwijsvisie van de opleiding. Die principes vinden hun oorsprong in de visie van de hogeschool op onderwijs (Moving Minds DNA). De ontwerpprincipes zijn uitgebreid beschreven in de ZER en toegelicht tijdens de gesprekken: zelfregie – coaching en begeleiding – praktijkgericht leren – transdisciplinair leren – hybride leren – samenwerkend leren – onderzoekend en dienstverlenend leren. De commissie begrijpt dat elk van deze principes aan bod komen in de opleiding en er samen voor zorgen dat de studievoortgang vlot verloopt en dat studenten worden aangezet om een actieve rol te spelen in het eigen leerproces. Uit de gesprekken komt naar voren dat alle principes effectief de revue passeren maar dat sommige elementen op dit ogenblik al sterker verweven zitten in de opleiding dan andere. Zo zijn coaching en begeleiding, praktijkgericht leren en hybride leren sterk uitgebouwd, waarbij het ‘succes’ van hybride leren (combinatie on-site en online leren) mede op conto van de COVID-19 pandemie kan geschreven worden. Voorts kwam in de vorige sectie al aan bod dat er veel en mooi werk is gemaakt van onderzoekend en dienstverlenend leren. De component zelfregie kan nog sterker worden aangezet: de commissie begrijpt dat studenten dat aspect van de opleiding nog niet volledig hebben omarmd / herkend, mede omwille van de beperkte keuzeruimte (3 studiepunten op een totaal van 180) in het curriculum. De commissie roept op zowel vanuit de student als de opleiding creatief om te gaan met een mogelijke invulling hiervoor.

De opleiding gebruikt een variatie aan werkvormen zoals hoorcolleges, casusbesprekingen, werkcolleges, practica, rollenspelen, groepswork, simulatie en diverse stages. Studenten beschikken over gevarieerd studiemateriaal dat met zorg is geselecteerd door de docenten. De kwaliteit van het cursusmateriaal wordt gemonitord in het stroomlijnoverleg. De commissie onderschrijft de variatie aan werkvormen; ook de literatuur die in de opleidingsonderdelen aan bod komt vindt de commissie passend en op niveau. De ‘digitale campus’ met toegang tot het leerplatform Toledo, de meest gangbare databanken en tijdschriften en intranet, is volgens alle betrokkenen goed uitgebouwd.

De vertegenwoordigers van studenten, docenten en werkveld die aan de gesprekken deelnamen, gaven unisono aan dat de verschillende stagecomponenten goed zijn uitgebouwd en bijdragen aan de voortschrijdende beroepscompetenties van de studenten. De commissie onthoudt in positieve zin dat de stages en de projecten een real-life context bieden die de ogen van de studenten openen en waardoor ze leren holistisch tewerk te gaan, dat de stageplaatsen goed zijn gekozen en voorbereid en studenten worden opgevolgd door zowel begeleider als docent, en dat stagiaires Mondzorg op de werkvloer alsmar meer erkend worden voor en aan de slag kunnen met hun eigen kwalificaties. Uit de gesprekken bleek echter ook dat de stagebegeleiders graag sneller geïnformeerd worden over de komst van een stagiair. Bovendien vinden studenten het tijdens de tweede fase van de stage op de tandheelkundige afdeling van UZ Leuven moeilijk om hun plaats te veroveren en voldoende te oefenen bij cliënten die op afspraak komen en waarvoor de behandeling bij de tandarts volgens een strikt tijdschema loopt.

De opleiding wordt georganiseerd in de nabijheid van UZ Leuven. Op de campus zijn er naast leslokalen ook specifieke praktijkruimtes: een fantoomlabo met 25 fantoomkoppen, een praktijklokaal met 6 tandartsstoelen voor oefeningen op medestudenten, een sterilisatiekamer en een labo microbiologie. In de tandheelkundige kliniek van UZ Leuven beschikt de opleiding over 10 units op verschillende afdelingen. Momenteel is er nog wel een tekort aan studieruimtes waar studenten kunnen samenwerken. De onderwijssituatie post COVID-19 zal uitwijzen of dit tekort blijft bestaan en dus moet worden aangepakt, dan wel dat het probleem vanzelf verdwijnt door een andere manier van lesgeven en samenwerken. Het praktijklokaal op Gasthuisberg met tandartsstoelen dient gemoderniseerd te worden. Het preklinisch onderwijs mist camera's om de handelingen en voorlichting van studenten te registreren. Uit het materiaal en de gesprekken blijkt dat de opleiding de uitbreiding van de materiële voorzieningen op het netvlies heeft: zo zijn er concrete plannen om een zorgstraat

in te richten voor de behandeling van patiënten in de disciplines uit het programma Gezondheid. De commissie beveelt het faculteitsbestuur aan om financiële middelen vrij te maken om ervoor zorg te dragen dat de materialen van de opleiding aansluiten bij het werkveld. Dit vraagt de komende jaren mogelijk meer dan vooraf bedacht en is echter wenselijk om studenten 'state of the art' op te leiden, zoals beschreven in de visie van de opleiding.

Naar aanleiding van deze opleidingsbeoordeling hebben de voorzitter en de procescoördinator een bezoek gebracht aan de opleiding. Tijdens de rondleiding, die door zeer enthousiaste studenten met kennis van zaken werd verzorgd, hebben de vertegenwoordigers van de commissie vastgesteld dat de beschrijving in de zelfevaluatie correct is, dat er heel wat werk is verricht sinds de start van de opleiding en dat de materiële voorzieningen zijn toegenomen binnen de grenzen van wat financieel mogelijk is. Zo waren de bezoekers bijzonder verheugd met de prekliniek van de hogeschool op Campus Gasthuisberg. Niettemin is ook vastgesteld dat bepaalde elementen (nog) niet aanwezig zijn en dat sommige voorzieningen verouderd zijn en niet meer voldoen aan de moderne eisen op het vlak van ergonomie.

Tijdens de online visitatie heeft de commissie die bevindingen gedeeld met de opleiding. De commissie begrijpt dat de opleiding relatief duur is omwille van het praktijkmateriaal, de uitrusting en de consumables. De opleiding heeft daarop uitgelegd hoe geïdentificeerde noden hun weg vinden in begrotingen en budgetten van de hogeschool. De commissie waardeert de aandacht van de programmadirecteur voor de noden van de opleiding en zijn inzet om de nodige infrastructuur ook daadwerkelijk in die begroting in te schrijven. Naast alle erkenning en waardering voor de reeds gedane inspanningen en investeringen, heeft de commissie aangegeven dat het de opleiding aan een aantal elementen ontbreekt in die materiële voorzieningen waardoor studenten Mondzorg momenteel niet in staat zijn om zich alle aspecten van het beroep eigen te maken. Het gaat dan met name over een optimaal ingerichte sterilisatiekamer, furcatiesondes, airbrasures (airpolisher), verschillende polijsttipjes, ergonomische behandelaarsstoelen, een camera voor de docentenunit in het fantoomlabo en apparatuur om mondfotografie te oefenen.

Overwegingen

De commissie is van oordeel dat de opleiding zich positief ontwikkelt volgens de ontwerpprincipes van de onderwijsvisie van opleiding en hogeschool. Elementen zoals coaching en begeleiding, praktijkgericht, hybride, onderzoekend en dienstverlenend leren zijn sterk uitgewerkt. De variatie aan werkvormen, het lesmateriaal, de aandacht voor literatuur en de uitbouw van de digitale campus dragen volgens de commissie bij tot een krachtige leeromgeving. Ook de stagecomponenten doorheen de opleiding zijn goed uitgebouwd en laten studenten toe te werken aan en te groeien in de beroepscompetenties van de mondhygiënist. Het is raadzaam om keuzes met betrekking tot literatuur af te stemmen met de opleiding tandheelkunde van KU Leuven, de zuster opleiding mondzorgkunde te Gent en het werkveld. Voor dit laatste lijkt contact met wetenschappelijke verenigingen zoals vanuit de kindertandheelkunde en de parodontologie wenselijk. Zij kunnen naast literatuurkeuzes bovendien ook materiaal-technisch goed advies geven wat noodzakelijke trends en nieuwe ontwikkelingen zijn om te volgen.

Wat betreft de materiële infrastructuur is de commissie van oordeel dat er sinds de start van de opleiding veel vorderingen zijn gemaakt in de uitbouw van de praktijkruimtes. Zowel docenten als management verdienen een pluim voor de manier waarop ze hun prioriteiten hebben geïdentificeerd en verdedigd bij de hogere (financiële) echelons van de instelling. Niettemin ontbreekt het de opleiding aan een aantal fundamentele materialen die volgens de commissie met de allerhoogste prioriteit moeten aangeschaft worden. De commissie hamert sterk op dit element omdat de ontbrekende materialen noodzakelijk zijn om studenten Mondzorg op te leiden tot mondhygiënist die het volledige spectrum van de mondzorg beheersen en op die manier de aansluiting bij het toekomstig werkveld te behouden.

2.5 Evaluatie

Bevindingen

De commissie stelt vast dat de hogeschool beschikt over een duidelijke visie en uitgewerkt beleid op het vlak van toetsing. Binnen dit kader heeft de opleiding een eigen toetsprogramma uitgewerkt dat is afgestemd op het beoogd eindniveau. Uit de materialen en de gesprekken komt naar voren dat de opleiding een variatie aan toetsvormen gebruikt en dat evaluatie gericht is op zowel formatieve als summatieve toetsing, proces- en productevaluatie. In de competentiematrix, die de commissie in een bijlage bij de zelfevaluatie heeft bestudeerd, wordt helder aangegeven per opleidingsonderdeel welke competenties op welk niveau worden ontwikkeld en getoetst.

Het opzet van toetsing verschilt per leerlijn. In de leerlijnen mondzorgkundige en complementaire expertise worden kennis, vaardigheden en attitude geoperationaliseerd in leerdoelen en getoetst met een stijgende complexiteit van fase 1 naar fase 3. In de integratieleerlijn wordt de beroepsbekwaamheid integraal getoetst. Bij zelfontplooiing ligt de nadruk op de toetsing van de deskundigheidsbevordering. Binnen de opleiding wordt 'slim en slank' getoetst door een coherent geheel van toetsen uit te werken die zijn afgestemd op de variatie aan werkvormen en door het aantal toetsen tot een minimum te beperken in functie van de te behalen leerresultaten.

De commissie vernam dat de hogeschool heel wat inspanningen heeft geleverd om de docenten van de opleiding Mondzorg te professionaliseren op het vlak van toetsing. Zo legde sinds de start van de opleiding elke docent zijn toetsen voor advies en verbetering voor aan het Toets Advies Bureau (TAB) dat bestaat uit toetsexperten binnen en buiten de opleiding. Ook nu nog doorloopt elke (nieuwe) docent met toetsverantwoordelijkheid de toetscyclus en wordt hierin begeleid door het TAB. Samen met docenten uit de opleiding Mondzorgkunde van de Hanzehogeschool Groningen werd een teach-the-teacher project opgezet rond toetsing. Voorts maakten docenten gebruik van hun werkbezoeken in het buitenland om collega's te bevragen en goede praktijken te verzamelen rond toetsing.

Al deze initiatieven stemmen de commissie tevreden en geven vertrouwen dat toetsing op adequate manier wordt vormgegeven en uitgevoerd zowel binnen het geheel van de opleiding als in elk van de opleidingsonderdelen. De borging van de toetskwaliteit gebeurt op twee manieren: de Permanente Onderwijs Commissie borgt de efficiënte en effectieve organisatie van de toetsing; het TAB bewaakt op opleidingsniveau de validiteit, betrouwbaarheid en transparantie.

De opleiding Mondzorg streeft ernaar de leerresultaten te bereiken op VKS niveau 6. Het toetsprogramma is dan ook afgestemd op het beoogd eindniveau waarbij alle OLR via leerdoelen in de opleidingsonderdelen worden getoetst. Wanneer studenten alle opleidingsonderdelen met succes hebben afgerond, hebben ze cumulatief alle OLR op eindniveau behaald. Bovendien wordt in het afstudeerwerk en de stage fase 3 expliciet getoetst of studenten het eindniveau bereiken. Hiertoe is een evaluatiematrix ontwikkeld voor zowel de afstudeerwerken als de stage fase 3. Tijdens de stages in fase 3 worden alle OLR gerealiseerd in een authentieke beroepscontext. De commissie constateert dat de beoordelingsformulieren voor de stage doordacht zijn. De kwaliteit van de stageplaatsen wordt geborgd door een vragenlijst en door de feedback van de mentor en de begeleider waarbij intervisie een belangrijk element vormt. De opleiding zal naar verluidt op termijn ook de beoordeling van stage fase 2 betrekken bij de vaststelling van het eindniveau. Een docent met wetenschappelijke expertise staat garant voor de wetenschappelijke kwaliteit van het afstudeerwerk, terwijl de inhoudelijke kwaliteit wordt verzekerd door interne begeleiders volgens hun expertisegebied. Studenten van hun kant verdedigen het eindwerk voor dezelfde vaste juryleden en één eindwerk-lezer. De commissie heeft enkele afstudeerwerken ingezien en constateert dat de evaluatie grondig gebeurt en het adequate evaluatieformulier inzichtelijk wordt ingevuld.

Overwegingen

De commissie is van oordeel dat de opleiding beschikt over een toetsprogramma met evaluatieactiviteiten die passen bij de visie, doelen en opbouw van de opleiding. De opleiding kan hierbij gebruik maken van beleid en instrumenten die op hogeschoolniveau zijn ontwikkeld en die de opleiding en de docenten / evaluatoren een goede houvast bieden. De toetsing van de opleiding Mondzorg in het geheel en van de individuele opleidingsonderdelen is adequaat volgens de commissie. Die positieve waardering is mede op het conto te schrijven van initiatieven rond professionalisering door de hogeschool en van één-op-één ondersteuning door het TAB.

De toetsing is sterk gericht op het behalen van het eindniveau. De commissie waardeert de inspanningen van de opleiding om een gedegen evaluatiematrix en evaluatieformulieren te ontwikkelen die dit eindniveau meten en operationaliseren. De kwaliteit van stages en afstudeerwerk vormt een goede combinatie om het eindniveau daadwerkelijk vast te stellen. De commissie begrijpt de zorg van de opleiding om studenten effectief op niveau 6 te laten uitstromen en is van oordeel dat de opleiding Mondzorg er ook in slaagt om studenten tot dit eindniveau te brengen.

2.6 Student

Bevindingen

Sinds de start van het programma trekt de opleiding een diverse groep van studenten aan. De opleiding staat open voor iedereen met een diploma secundair onderwijs (ASO,TSO, KSO of BSO) van de Vlaamse Gemeenschap of een Nederlands diploma vwo, mbo4 of havo. Die toelatingsvoorwaarden zijn beschikbaar op de website van de hogeschool.

Uit de gesprekken onthoudt de commissie dat de opleiding en de hogeschool ernaar streven om kandidaat-studenten correct te informeren. Zowel op de website van de hogeschool als tijdens informatiedagen worden kandidaten van de ene kant geworven voor de ‘nieuwe’ opleiding en het (voor Vlaanderen) nieuwe beroep. Van de andere kant stelt de opleiding ook duidelijk dat het programma pittig is en op bachelorniveau wordt aangeboden. Tijdens het gesprek met studenten kwam naar voren dat zij uitgebreid waren geïnformeerd en dat die informatie overeenkwam met de realiteit van de opleiding. De opleiding Mondzorg trekt jaarlijks ook een aantal Nederlandse studenten aan. Het gaat vaak om studenten die zich omwille van de numerus clausus niet kunnen inschrijven aan een Nederlandse instelling. Een Nederlandse student gaf aan dat de informatie weliswaar correct was maar niet toegesneden op de Nederlandse situatie waardoor met name studenten uit mbo4 het niveau van de opleiding niet altijd juist inschatten. De commissie begreep uit het gesprek met het management dat de opleiding werkt aan een brochure voor Nederlandse studenten.

De commissie stelt vast dat studenten die zich inschrijven aan de hogeschool en de opleiding goed worden opgevolgd en begeleid. Studenten Mondzorg kunnen rekenen op toegankelijke en persoonlijke studentenbegeleiding door een studentencoach – het eerste aanspreekpunt met signaal- en doorverwijsfunctie – en een trajectcoach die studenten begeleidt bij de studievoortgang en studiekeuze. De studenten gaven in het gesprek aan dat ze tevreden zijn over die begeleiding. Bovendien kunnen ze ook terecht bij de docenten, die zeker tijdens de pandemie een belangrijke liaison vormen tussen studenten en opleiding.

Uit het materiaal en de gesprekken onthoudt de commissie voorts dat de instroom bijzondere aandacht verdient, en die aandacht ook heeft vanuit het management. Omwille van de brede toelatingsvoorwaarden stromen heel wat studenten in die – ondanks laagdrempelige en duidelijke informatie over het niveau en de studielast – ongeschikt blijken voor de opleiding. De diversiteit van de instromers op het gebied van vooropleiding en taalvaardigheid maakt dat sommige studenten het erg lastig hebben om aan te sluiten bij het niveau van de opleiding. De opleiding en de hogeschool bieden weliswaar een breed spectrum aan coaching en begeleiding maar ook die instrumenten blijken soms onvoldoende. Hoewel de cijfers in gunstige zin evolueren, kent de bachelor Mondzorg een uitvalpercentage dat nog steeds

hoger en een studierendement dat nog steeds lager ligt dan bij de andere opleidingen uit het programma Gezondheid van UC Leuven.

Overwegingen

De commissie is van oordeel dat de opleiding over uitgebreid en kwaliteitsvol materiaal beschikt om zowel geïnteresseerde als ingeschreven studenten te informeren over de opleiding en de hogeschool. De commissie waardeert dat in de communicatie naar kandidaatstudenten de opleiding zowel de te verwachten studielast als het te behalen eindniveau benadrukt. Dit is ook nodig omdat de brede toelatingsvoorwaarden een divers publiek van Vlaamse en Nederlandse jongeren aantrekt met uiteenlopende vooropleiding en taalvaardigheid. Ingeschreven studenten kunnen dan weer profiteren van het uitgebreide aanbod van coaching en begeleiding op het niveau van de opleiding en de hogeschool. Dit aanbod is niet enkel van goede kwaliteit maar wordt volgens de commissie ook herkenbaar ingevuld doordat zowel de studentencoach als de trajectcoach directe voeling heeft met de opleiding. Ten slotte waardeert de commissie de persoonlijke inzet en betrokkenheid van docenten uit de opleiding om 'hun' studenten door de moeilijke tijden van de pandemie te loodsen. De filmpjes om bijvoorbeeld fantoomonderwijs in de thuissituatie toch te onderwijzen, tonen een grote mate van creativiteit aan.

Gezien de studenten van het eerste uur afstuderen en hun weg zoeken en vinden in het werkveld, raadt de commissie de opleiding aan om het alumnibeleid verder uit te bouwen. De bestaande uitstroombevraging vormt hierbij een nuttige nulmeting. Het is nu aan de opleiding om die afgestudeerden ook op te volgen in hun carrière en hen regelmatig te contacteren voor advies en public relations. Volgens de commissie kunnen deze alumni een belangrijke functie vervullen als ambassadeurs van de opleiding, als rolmodellen voor de mondhygiënist in opleiding, en als vertegenwoordigers van de verschillende tewerkstellingsmogelijkheden voor de toekomstige afgestudeerde in de Mondzorg.

2.7 Medewerker

Bevindingen

In het academiejaar 2020-2021 telt de opleiding 24 personeelsleden en een opleidingsverantwoordelijke, die samen een aanstelling hebben van 11,3 VTE. Daarnaast doet de opleiding beroep op enkele gastprofessoren en op talrijke externe stagementoren en experts. De student-lector ratio bedraagt 1:20,6.

In het overzicht met de kenmerken van het personeel dat als bijlage bij de zelfevaluatie was gevoegd komt duidelijk naar voren dat de opleiding beschikt over een groot aantal hoogopgeleide docenten met verschillende expertisedomeinen. Dit beeld werd tijdens de gesprekken nog verfijnd waarbij naast de expertise ook de motivatie en het enthousiasme van de docenten in het oog sprongen. De commissie stelt vast dat de opleiding wordt gedragen door een performante groep van bevlogen medewerkers, die evenwichtig is samengesteld en collegiaal werkt. De vakkennis, onderzoekdeskundigheid en werkveldexpertise van het korps is divers en complementair. Momenteel is één alumna van de opleiding werkzaam als praktijklector. De relatieve kleinschaligheid zorgt voor talrijke informele en formele ontmoetingsmomenten, bijvoorbeeld in het kader van het recent ingerichte stroomlijnoverleg waarbij docenten over de grenzen van de eigen opleidingsonderdelen heen de coherentie van het curriculum bespreken. Uit de gesprekken blijkt ook dat docenten individueel en als team gemotiveerd zijn om de mondzorg en de afgestudeerde mondhygiënist op de kaart te zetten.

De commissie stelt vast dat in navolging van het hogeschoolbrede beleid de opleiding veel belang hecht aan de professionalisering van haar docenten. Ieder academiejaar is er een opleidingsbudget voor navorming en krijgt elke docent tijd toegewezen om zowel een collectief als een individueel professionaliseringstraject te doorlopen. Het gezamenlijke traject bestaat met name uit de versterking van didactische vaardigheden, zoals bijvoorbeeld op het vlak van toetsdeskundigheid. Binnen het individuele traject verbreden of verdiepen docenten hun inhoudelijke deskundigheid.

Tijdens de gesprekken heeft de commissie met tevredenheid vastgesteld dat docenten zich de laatste tijd hebben ontwikkeld tot experts in digitale onderwijsvormen. Zo hebben zij verschillende kennisclips op de leeromgeving gezet tijdens de pandemie en is het team erin geslaagd een fantoom online te zetten zodat studenten thuis kunnen oefenen.

De commissie onthoudt uit zowel het materiaal als de gesprekken dat de werkbelasting van de docenten erg hoog is omdat er een grote inzet wordt verwacht bij de implementatie en bijsturing van het nog steeds prille curriculum, bij de ontwikkeling van nieuw studiemateriaal, en bij de vormgeving en implementatie van toetsen. Bovendien zorgt de bruuske omschakeling naar online en hybride onderwijsvormen voor bijkomende taken. Dit heeft geleid tot heel wat personeelsverloop dat zich situeert in de stagebegeleiding van de 2^e fase en tot coaching en begeleiding van nieuwe collega's die vaak nieuw zijn in de hogeschool en het hoger onderwijs. Het opleidingsmanagement is zich terdege bewust van de situatie en begrijpt dat op een gegeven ogenblik ook aan de motivatie en het enthousiasme van het bestaande kernteam een einde komt wanneer de werkdruk op termijn niet substantieel vermindert.

Overwegingen

De commissie is van oordeel dat de opleiding beschikt over een groot aantal hoogopgeleide docenten met ruime en gevarieerde inhoudelijke, pedagogische en professionele expertise. Dit team is zeer gemotiveerd en vertoont een sterke leercurve. De combinatie van aanstekelijk enthousiasme en inhoudelijke expertise wordt ten zeerste gewaardeerd door zowel studenten als werkveld. Ook de commissie was zeer gecharmeerd door de wijze waarop de docenten hun opleiding voor het voetlicht plaatsten en waar nodig met passie verdedigden.

De commissie begrijpt van de ene kant dat de werklast hoog is in een relatief nieuwe opleiding en in tijden van pandemie, maar begrijpt van de andere kant ook dat die systematische meer-inzet niet haalbaar is voor alle medewerkers en geleid heeft tot heel wat verloop. De commissie vraagt het opleidingsmanagement dan ook met aandrang om de werklast van individuele medewerkers te verminderen zodat het huidige team ook op termijn gemotiveerd blijft en haar enthousiasme blijft overdragen op de studenten en het werkveld.

De commissie waardeert voorts het belang dat de opleiding en de hogeschool hechten aan professionalisering en aan de ondersteuning van individuele docenten. Dit maakt de hogeschool een aantrekkelijke werkgever en zou zeker behouden moeten worden.

Ten slotte vindt de commissie het erg belangrijk dat studenten ook binnen de opleiding kennis maken met rolmodellen. Momenteel telt de opleiding één mondhygiënist in het team, een alumna van de eigen opleiding. De commissie beveelt de opleiding aan om dringend en op korte termijn waar mogelijk vacatures in te vullen met mondhygiënist en hen op termijn niet enkel voor praktijkvakken in te zetten maar ook te betrekken bij het onderwijs voor de klas. De commissie zou graag zien dat deze rolmodel mondhygiënist zich ook kunnen doorontwikkelen middels een brede didactische en onderwijskundige basis. Zij moeten immers op termijn de ruggensteun worden van de opleiding.

3 Oordeel

Met het oog op deze beoordeling heeft de opleiding een uitgebreid zelfevaluatierapport met relevante bijdragen opgesteld waarin op zeer duidelijke en professionele wijze werd beschreven wat de opleiding tijdens de eerste vijf jaren van haar bestaan heeft gerealiseerd. Tijdens de gesprekken hebben de gesprekspartners in talrijke interventies aangetoond dat de dagdagelijkse realiteit van de opleiding overeenkomt met wat er in het zelfevaluatierapport werd verkondigd.

Sinds de aanvang in 2016 heeft de opleiding Mondzorg een eigen plaats verworven binnen de UC Leuven. Er is een goede wisselwerking tussen de eigenheid van de opleiding aan de ene kant en de structuren, het beleid en de diensten van de hogeschool aan de andere kant. Dit komt volgens de commissie duidelijk tot uiting in de hertaling van de algemene onderwijsvisie van de hogeschool naar een specifiek eigen profiel voor de mondhygiënist, in het beleid en instrumentarium rond kwaliteitszorg dat de opleiding kan aanwenden om de eigen kwaliteit te verzekeren, in het toetsbeleid en de evaluatieactiviteiten die op hogeschoolniveau zijn ontwikkeld en de opleiding en de docenten een goede houvast bieden, in de communicatie naar kandidaat-studenten en de begeleiding en coaching van ingeschreven studenten, en ten slotte ook in het personeelsbeleid dat bijzondere aandacht heeft voor de collectieve en individuele professionalisering van medewerkers.

De opleiding heeft de laatste jaren een aantal wijzigingen doorgevoerd, die volgens de commissie de kwaliteit hebben versterkt. Zo beschikt de opleiding nu over nieuwe opleidingsspecifieke leerresultaten die zowel de initiële domeinspecifieke leerresultaten als het inmiddels gepubliceerde Koninklijk Besluit over het beroep van mondhygiënist afdekken. Ook het curriculum heeft een make-over gekregen, met name wat betreft de organisatie in leerlijnen, fases en focus. De stage bestaat uit verschillende componenten die goed zijn uitgebouwd en bijdragen aan de voortschrijdende beroepscompetenties van de studenten. Voorts is het toetsprogramma aangepast en gesystematiseerd, waarbij een competentiematrix per opleidingsonderdeel aangeeft welke competenties op welk niveau worden ontwikkeld en getoetst. De opleiding heeft bovendien met ondersteuning van de centrale diensten de toetsvaardigheden van de docenten aangescherpt.

Tijdens de gesprekken viel het de commissie op dat alle betrokkenen zeer enthousiast waren en zich opwierpen als ambassadeurs van de opleiding en het beroep. Studenten en alumni waren tevreden over de kwaliteit van de opleiding, de inhoudelijke expertise van de docenten en de toenemende kennis van het werkveld over de positie van de mondhygiënist. Het docententeam was zeer gemotiveerd, gaf blijk van een sterke leercurve en verdedigde met passie de verwezenlijkingen van de opleiding. De vertegenwoordigers van het werkveld gaven aan dat de opleiding tegemoet komt aan een duidelijke behoefte die zich niet enkel in de tandheelkundige praktijk situeert maar ook in de brede maatschappij, bijvoorbeeld in het kader van gezondheidsinitiatieven rond mondzorg.

Naast alle positieve bevindingen en overwegingen, heeft de commissie ook vastgesteld dat er nog ruimte voor ontwikkeling is, met name op het vlak van materiële voorzieningen en de inzet van rolmodellen binnen de opleiding. De commissie waardeert de vorderingen van de opleiding in de uitbouw van de praktijkruimtes. Niettemin ontbreekt het de opleiding aan een aantal fundamentele materialen die volgens de commissie met de allerhoogste prioriteit moeten aangeschaft worden. Het gaat in het bijzonder over, een state-of-the-art sterilisatieruimte, furcatiesondes, airabrasives (airpolisher) voor zowel Gasthuisberg als Sint Raphael, ergonomische behandelaarsstoelen, een camera voor de docentenunit in het fantoomlabo en apparatuur om mondfotografie te oefenen. De ontbrekende materialen zijn noodzakelijk om studenten Mondzorg op te leiden tot mondhygiënisten die het volledige spectrum van de mondzorg beheersen dat aansluit bij het werkveld. In dit verband adviseert de commissie ook om tijdens de praktijklessen meer aandacht te hebben voor hygiëne en preventie en de sterilisatieruimte op Gasthuisberg conform de landelijke norm in te richten. De opleiding is volgens de commissie goed geplaatst om een voorbeeldfunctie te vervullen en

in bepaalde gevallen zelfs hogere standaarden te ontwikkelen dan wat momenteel in het werkveld gangbaar is. Voorts vindt de commissie het erg belangrijk dat studenten ook binnen de opleiding kennis maken met rolmodellen en adviseert de opleiding om waar mogelijk vacatures in te vullen met mondhygiënist en hen op termijn niet enkel voor praktijkvakken in te zetten maar ook te betrekken bij het onderwijs voor de klas. De commissie is van mening dat deze groep gesteund moet worden in het ontwikkelen van het docentschap; didactische en onderwijskundige scholing kan daarbij helpen om hen als future leaders van de opleiding te laten ontwikkelen. In dit verband ziet de commissie ook een belangrijke functie weggelegd voor alumni als ambassadeurs van de opleiding, als rolmodellen voor de mondhygiënist in opleiding, en als vertegenwoordigers van de verschillende tewerkstellingsmogelijkheden voor de toekomstige afgestudeerde in de Mondzorg.

Op basis van het gevoerde onderzoek naar de kwaliteit van de bacheloropleiding in de Mondzorg van de UC Leuven beoordeelt de commissie de kwaliteit van de opleiding als geheel als voldoende. De commissie brengt een positief advies uit aan de NVAO.

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de opleiding, formuleert de commissie de volgende aanbevelingen. Deze aanbevelingen doen geen afbreuk aan het huidige oordeel over de kwaliteit van de opleiding. De commissie beveelt de opleiding aan om:

- met de allerhoogste prioriteit een aantal fundamentele materialen aan te schaffen die momenteel ontbreken in de praktijklokalen: een state-of-the-art sterilisatieruimte, stoeltjes, camera en klein materiaal zoals airabrasives (airpolisher), polijsttipjes en furcatiesondes;
- rolmodellen in te zetten en zich te laten ontwikkelen in verschillende componenten en fases van de opleiding;
- meer aandacht te besteden aan hygiëne en preventie in de opleiding;
- de alumniwerking te ontwikkelen en afgestudeerden op die manier als adviseurs en ambassadeurs bij de opleiding te betrekken;
- het streven naar een goed wettelijk kader voor de mondhygiënist in het Belgische zorglandschap actief te ondersteunen.

4 Beoordelingsproces

De beoordeling werd uitgevoerd aan de hand van het “Beoordelingskader opleidingsaccreditatie op maat van de eigen regie”, zoals bekrachtigd door de Vlaamse regering.

De commissie heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Voorafgaand aan het voorbereidend overleg heeft elk commissielid de eerste indrukken opgemaakt en werden prioritaire vragen opgesteld.

Tijdens een voorbereidend overleg op 16 maart 2021 heeft de commissie alle verkregen informatie besproken en heeft zij tevens de dialoog met de instelling en de opleiding voorbereid.

De dialoog vond plaats op 25 maart 2021. Omwille van de COVID-19 pandemie is de dialoog online georganiseerd. De commissie heeft eerst via enkele presentaties kennis gemaakt met de instelling en de opleiding. Daarna is de commissie in gesprek gegaan met het management, alsook met docenten, studenten, alumni en vertegenwoordigers van het werkveld. De voorzitter en procescoördinator hebben op 12 maart 2021 een bezoek gebracht aan de opleidingsvoorzieningen van de UC Leuven.

Aan de hand van de Waarderende Aanpak heeft de commissie zich tijdens de dialoog verder verdiept in de context van de opleiding en het voorlopig oordeel geverifieerd en vervolledigd.

Tijdens een besloten nabespreking op 25 maart 2021 heeft de commissie alle verkregen informatie besproken en vertaald naar een holistisch oordeel. De commissie heeft deze conclusie in volledige onafhankelijkheid genomen.

Het totaal aan beschikbare gegevens is verwerkt tot een ontwerp van beoordelingsrapport dat naar alle commissieleden werd verstuurd. De feedback van de commissieleden is verwerkt. Het door de voorzitter vastgestelde beoordelingsrapport werd aan de NVAO bezorgd op 6 mei 2021.

Bijlage 1: Administratieve gegevens van de instelling en de opleiding

Instelling	UC Leuven
Naam opleiding	Bachelor in de mondzorg
Niveau en oriëntatie	Niveau 6, professioneel gerichte bachelor
(Bijkomende) titel	Mondhygiënist
(Delen van) studiegebied(en)	Gezondheidszorg
Afstudeerrichtingen	-
Opleidingstrajecten voor werkstudenten, voltijds/deeltijds trajecten, dag-/avondonderwijs, onderscheiden vormen van diplomering	Dagonderwijs, voltijds of deeltijds traject
De vestiging waar de opleiding wordt aangeboden	Leuven
Onderwijstaal	Nederlands
Studieomvang (in studiepunten)	180

Bijlage 2: Opleidings specifieke leerresultaten

CANMEDSROL 1: DE MONDHYGIËNIST

Eigen beroepsbevoegdheid en bekwaamheid

1. De MH verleent adequate preventieve mondzorg binnen de eigen beroepsbevoegdheid en bekwaamheid.

Assessment

2. De MH voert onderzoeken uit die biologische, psychologische en sociale informatie verzamelt om de medische toestand en mondgezondheid van patiënten van alle leeftijden te evalueren. De MH herkent gedragsfactoren die een invloed hebben op de mondgezondheid en gebruikt die informatie om strategieën te gebruiken om de mondgezondheid te bevorderen.

Diagnosticeren

3. De MH analyseert en interpreteert gegevens om een mondzorgkundige diagnose te formuleren die gerelateerd is aan en congruent met de diagnose van de tandarts en andere gezondheidswerkers.

Plannen

4. De MH stelt samen met de patiënt of andere gezondheidswerkers een uitgebreid plan voor de (mond)gezondheid op. Dat behandelplan stelt de patiënt centraal en is gebaseerd op de huidige wetenschappelijke kennis.

Implementeren

5. De MH biedt gespecialiseerde preventieve mondzorg ontworpen om de mondgezondheid te verbeteren en/of te behouden.

Evalueren

6. De MH evalueert de effectiviteit van de toegepaste klinische en educatieve interventie en stuurt indien nodig bij.

Kwaliteit van zorg

7. De MH draagt actief bij aan continue verbetering van de kwaliteit van zorg in al zijn aspecten op individueel niveau, groepsniveau en teamniveau.

CANMEDSROL 2: DE WETENSCHAPPER

Informatievaardigheden

8. De MH detecteert (praktijk)vragen of een (klinische) probleemstelling en zet deze om in een onderzoeksvraag. De MH kan op een efficiënte manier informatie opzoeken en verwerken. De MH interpreteert en evalueert kritisch wetenschappelijke informatie en evidence-based richtlijnen op methodologische kwaliteit.

Onderzoekend vermogen

9. De MH begrijpt de principes en het belang van wetenschappelijk onderzoek voor de gezondheidszorg. De MH participeert in praktijkgericht onderzoek met aandacht voor ethische principes (informed consent).

Evidence based handelen

10. De MH kan de inzichten uit wetenschappelijke publicaties omzetten in een behandelbeslissing of 'materiaal voor gezondheids promotie' en dit kritisch evalueren.

Deskundigheidsbevordering

11. De MH reflecteert continu over het eigen functioneren, bepaalt de eigen leerbehoeften en vertaalt deze autonoom in initiatieven om zich blijvend te professionaliseren. De MH werkt permanent aan de bevordering en ontwikkeling van het eigen functioneren en dat van de mondzorgkundige beroepsgroep via het delen en bespreken van kennis en ervaringen.

CANMEDSROL 3: DE PROFESSIONAL

Patiëntenzorg

12. De MH engageert zich voor zijn cliënt/ zorgvrager met beste praktijken en trouw aan de hoogste ethische standaarden.

Maatschappelijke gerichtheid

13. De MH engageert zich ten aanzien van de samenleving door in te gaan op de maatschappelijke vraag naar mondgezondheidszorg.

Beroepsgerichtheid

14. De MH engageert zich voor het beroep door naleving van de binnen de groep geldende standaarden, inclusief deontologie.

Zelfzorg

15. De MH engageert zich voor het eigen welzijn en dat van collega's om optimale zorg te kunnen verlenen.

CANMEDSROL 4: DE COMMUNICATOR

Patiëntenrelaties

16. De MH brengt door middel van een adequate communicatie een professionele- en vertrouwensrelatie tot stand met de patiënt (en zijn familie). De MH activeert de betrokkenheid van de patiënt en hun omgeving doorheen het zorgtraject vanuit het principe van gelijkwaardigheid en transparantie.

Patiënteninformatie

17. De MH beheert op correcte en aangepaste wijze informatie in een (digitaal) patiëntendossier. De MH verkrijgt relevante informatie van de patiënt en de omgeving en vat deze correct samen. De MH deelt op correcte wijze informatie zowel met de patiënt als met de omgeving en medezorgverleners.

Inhoudelijke en vormelijke communicatie

18. De MH communiceert inhoudelijk correct met de patiënt en de omgeving, peers en medezorgverleners zowel mondeling als schriftelijk. De MH communiceert vormelijk correct met de patiënt en de omgeving, peers en medezorgverleners en dit zowel mondeling als schriftelijk.

CANMEDSROL 5: DE SAMENWERKER

Professionele relaties

19. De MH vertegenwoordigt op positieve wijze de eigen discipline in de maatschappelijke en gezondheidszorgcontext. De MH werkt oplossingsgericht met oog voor de gelijkwaardigheid van interprofessionele zorgpartners.

Interprofessionele zorg

20. De MH werkt efficiënt samen met alle betrokken zorgpartners in het kader van een interprofessioneel zorgtraject en initieert/stimuleert deze multidisciplinaire samenwerking. De MH draagt zorg voor integraliteit, continuïteit en tijdigheid van het zorgtraject en kwaliteitsvolle zorg.

CANMEDSROL 6: DE MANAGER

Kwaliteitszorg

21. De MH levert en stimuleert op methodische wijze kwaliteitsvolle (mond)zorg. De MH bewaakt en stimuleert de verbetering van de kwaliteit van de geleverde zorg binnen het (inter)professionele team. De MH bewaakt en maakt actief gebruik van evidence based richtlijnen, standaarden en protocollen. De MH zorgt voor een cultuur van de patiëntveiligheid. De MH is in staat protocollen op te stellen en te implementeren aangepast aan de eigen setting en beroepsbevoegdheid.

Resource management

22. De MH streeft actief naar het doelmatig gebruik van middelen bij de eigen praktijkvoering en binnen de organisatie. De MH handelt kostenbewust en streeft naar duurzame gezondheidszorg.

Leiderschap

23. De MH toont (inter)professioneel leiderschap en doelmatige samenwerking. De MH stimuleert evaluatie, reflectie en verandering op persoonlijk vlak alsook bij peers en op team- en organisatieniveau. De MH faciliteert professionele ontwikkeling bij zichzelf, peers en/of medezorgpartners.

CANMEDSROL 7: DE HEALTH ADVOCATE

Patiëntgerichte health advocacy

24. De MH gaat in op de zorgnood van een individuele patiënt door samen met de patiënt op te komen voor diens mondgezondheid, binnen en buiten de klinische setting.

Groepsgerichte health advocacy

25. De MH gaat in op de zorgnood van verschillende doelgroepen in samenspraak met deze groepen en komt op voor een beter en maatschappelijk verantwoord mondgezondheidszorgbeleid. De MH formuleert adviezen naar het beleid.

Bijlage 3: Samenstelling van de commissie

De beoordeling is gebeurd door een commissie van deskundigen aangesteld door de NVAO. Deze is als volgt samengesteld:

Dagmar Else Slot (*voorzitter*) Mondhygiënist en onderwijsdeskundige, hoogleraar Preventie in de mondzorg, Academisch Centrum Tandheelkunde Amsterdam (Universiteit van Amsterdam/Vrije Universiteit). Directeur master docent HGZO Vrije universiteit.

Joke Duyck (*commissielid*) Onderwijsdeskundige, hoogleraar Departement Mondgezondheidswetenschappen KULeuven.

Dries Vandecapelle (*commissielid*) Werkvelddeskundige, verbonden aan UZ Brussel en betrokken bij klinisch onderwijs, heeft een bijzondere aandacht voor mondzorg bij kwetsbare groepen.

Lisa Taveirne (*student-commissielid*) Bachelorstudent Mondzorg aan de Arteveldehogeschool Gent, voorzitter van de Opleidingsstudentenraad MOZ.

De commissie werd bijgestaan door:

- **Mike Slangen** (procescoördinator) beleidsmedewerker NVAO Vlaanderen.
- **Mark Delmartino** (extern secretaris) zaakvoerder MDM Consultancy bv.

Alle commissieleden en de extern secretaris hebben de deontologische code van de NVAO ondertekend.

Bijlage 4: Programma voor de dialoog met de opleiding

Donderdag 25 maart 2021

09.00u	Kennismaking met instelling en opleiding
10.30u	Gespreksgroep verantwoordelijken van de opleiding
11.45u	Gespreksgroep docenten
12.45u	Lunch en intern overleg commissie
14.00u	Gespreksgroep studenten
15.15u	Gespreksgroep werkveld
16.00u	Vrij inloophmoment <ul style="list-style-type: none">- Extra gesprek docenten- Extra gesprek leidinggevenden
16.30u	Nabespreking commissie
17.30u	Terugkoppeling en reflectiemoment

Bijlage 4: Overzicht van het bestudeerde materiaal

Informatiedossier opleiding

- Zelfevaluatierapport Bachelor in de Mondzorg, UC Leuven, december 2020.
- Bijlagen bij het zelfevaluatierapport, UC Leuven, december 2020.
 - Administratieve gegevens van de instelling en opleiding
 - Onderwijsvisie Moving Minds DNA
 - Beleidsplan 2016-2020
 - Beleidsplan 2021-2025
 - OLR van de Bachelor Mondzorg
 - Concordantietabel DLR en OLR
 - OLR en niveau van de toetsing per opleidingsonderdeel
 - Concordantietable DLR met niveaudecriptoren
 - Advies uit de Toets Nieuwe Opleiding
 - Differentiatie ten aanzien van de DLR
 - Draaitabel uit SLO
 - Overzicht werkvormen binnen de opleiding
 - Infokanalen opleiding Mondzorg
 - Overzicht kenmerken personeel

Documenten beschikbaar gesteld tijdens de dialoog

- Drie afstudeerwerken en hun beoordelingsformulieren
- Verslag locatiebezoek opleidingsfaciliteiten UC Leuven (voorzitter en procescoördinator)
- Cijfergegevens over onder meer studentenaantallen, drop-out en studieduur

Colofon

BACHELOR IN DE MONDZORG

UC LEUVEN • 9939

Opleidingsaccreditatie op maat van de eigen regie • Beoordelingsrapport
7 mei 2021

Samenstelling: NVAO • Vlaanderen

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders

Parkstraat 83 • 2514 JG Den Haag
P.O. Box 85498 • 2508 CD The Hague
The Netherlands

T +31 (0)70 312 23 00
E info@nvao.net
www.nvao.net